

Lausunto Pirkanmaan vaihemaakuntakaavan kaavaehdotuksesta

Kaupunginhallitus 13.05.2024 § 139
187/10.02.00/2024

Valmistelija: Kaavoituspäällikkö

Seloste ja perustelut: Pirkanmaan vaihemaakuntakaavaehdotus on valmistunut. Vaihemaakuntakaavan teemana ovat elonkirjo ja energia. Vaihemaakuntakaavalla täydennetään ja muutetaan voimassa olevia Pirkanmaan maakuntakaavaa 2040 (hyväksytty. 27.3.2017) ja Keski-Suomen maakuntakaavaa (hyväksytty. 1.12.2017). Maakuntahallitus päätti 18.3.2024 hyväksyä Pirkanmaan elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaavan viranomaisehdotuksen aineiston valmiiksi lähetettäväksi lausunnoille ja pyytää kaavaehdotuksesta maankäyttö- ja rakennusasetuksen 13 pykälän mukaiset lausunnot. Ensimmäiseksi lausunnot pyydetään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, kaava-alueeseen rajoittuvien alueiden maakuntien liitolta, niiltä kunnilta ja ministeriöiltä, joita asia koskee, sekä tarpeen mukaan muilta maakuntakaavan kannalta keskeisiltä viranomaisilta ja yhteisöiltä. Lausunto pyydetään toimittamaan 3.5.2023 mennessä osoitteeseen pirkanmaan.liitto@pirkanmaa.fi tai postitse PL 1002, 33101 Tampere. Lausunnonle on saatu lisäaikaa 13.5.2024 saakka.

Asukkaille kaavaehdotus on tulossa nähtäville myöhemmin tänä vuonna. Tästä tullaan kuuluttamaan ja tiedottamaan erikseen.

Nähtävillä oleva aineisto sisältää, luonnosvaiheen tapaan, kaavamerkintöjen ja -määräysten, kaavaselostuksen liitteineen sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman lisäksi kolme karttaa.

- Kartta 1: uudet ja päivitettyt kaavamerkinnät
- Kartta 2: kaavamääräyksiltään muuttuneet kaavamerkinnät
- Kartta 3 : kumottavat kaavamerkinnät

Lausuttavat kaava-aineistot selvityksineen löytyvät osoitteesta:
<https://tieto.pirkanmaa.fi/kaava/>

Luonnosvaiheen nähtävilläolosta saadut palautteet

Pirkanmaan vaihemaakuntakaavan luonnos oli nähtävillä 8.5.-30.6.2023. Lausuntopyyntö lähetettiin 75 taholle. Kaikki Pirkanmaan kunnat ovat joko antaneet lausunnon (20 kuntaa) tai todenneet, että eivät anna lausuntoa (3 kuntaa). Viranomaisilta tai niihin verrattavilta keskeisiltä toimijoilta saatiin 24 lausuntoa ja 3 ilmoitusta, että eivät jätä lausuntoa. Asukkaat, yhdistykset ja yritykset jättivät noin 125 palautetta. Palautteessa on tuotu esiin erilaisia suunnittelun sisältöihin liittyviä huomioita, muutostarpeita sekä lisäselvitystarpeita. Selostuksen liitteessä palautteeseen vastataan teemakohtaisesti.

Vaihemaakuntakaavan ehdotukseen tehtyjä muutoksia

Energiateemaan liittyvät merkittävät muutokset, jotka koskevan Ylöjärven aluetta.

- Taajamatoimintojen alueen, keskustatoimintojen alueen, työpaikka-alueen, teollisuus- ja varastoalueen sekä ehdollisen teollisuus- ja varastoalueen suunnittelumääräyksiin on tehty lisäys paikallisen energiaomavaraisuuden edistämisestä ja kestävästä ilmaston muutokseen sopeutumisesta
- Lisätty yleismääräykset liittyen aurinkoenergian tuotantoon, tuulivoimarakentamiseen sekä kaasun siirtoverkoston kehittämiseen

Yleismääräyksiin on täydennetty mm. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee varmistaa kansallisen turvallisuuden, puolustusvoimien toiminnan, lentoliikenteen, tutka- ja radiojärjestelmien, liikenneväylien, voimajohtojen sekä arkeologisen kulttuuriperinnön ja luonnonsuojelukohteiden edellyttämät rajoitteet ja pyytää lausunnot asianomaisilta viranomaisilta.

Elonkirjoteemaan liittyviä merkittäviä muutoksia

Luonnon monimuotoisuuden ydinalueiden rajauksia on tarkistettu. Kaavaehdotukseen on lisätty yksitoista uutta- aluetta ja näistä yhtenä Lopenkulma-Lopenvuoren alue Ylöjärvellä. Suojelualuumerkintöjä on täydennetty uusimman tiedon perusteella. Voimassa olevat kaavamerkinnot on yhteensovitetty uusien perustettujen suojelualueiden kanssa ja ristiriitaiset päämaankäyttötarkoitukset on kumottu.

Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden rajauksien ulkopuolelle jääneitä inventoituja osa-alueita ei osoiteta maakuntakaavassa maakunnallisesti arvokkaina maisema-alueina. Ylöjärveltä valtakunnallisena alueena on Teivaalanharju. Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 osoitetut arvokkaat kallioalueet on päivitetty uusimman Suomen ympäristökeskuksen aineiston mukaisiksi. Työpaikka-alueen sekä teollisuus- ja varastoalueen suunnittelumääräyksiin on tehty lisäys luonnon monimuotoisuudesta.

Kansallispuistojen kehittämisvyöhykkeen nimi on muutettu Kansallispuistojen kytkeytyvyyden kehittämisvyöhykkeeksi. Merkintä koskee Seitsemisen Helvetinjärven välistä aluetta. Merkinnän kehittämissuosituksessa todetaan. Alueella on yhdessä kansallispuistojen kanssa erityistä potentiaalia matkailun ja kestävä metsänhoidon mallien ja osaamisen kehittämiseksi laaja-alaisessa yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa.

Muut aiheet (muutokset)

Suojavyöhyke lisätty Ylöjärven Lakialaan ja melualueen merkintää tarkennettu. Erityismääräyksiä on tarkistettu ja uusia erityismääräyksiä on lisätty Natura tarveharkinnan perusteella.

Lausunto

Ylöjärven osalta muutoksia luonnosvaiheesta on kokonaisuutena vähän. Luonnosvaiheen merkinnät ovat pääpiirteissään säilyneet. Määräyksiä on jonkin verran täydennetty. Patakorven tuulivoima-alue on vaihemaakuntakaavassa huomioitu. Patakorven alue on merkitty, mutta ei voimassa olevasta maakuntakaavasta poiketen ulotu Ruoveden puolelle. Uuteen täydennysselvitysraporttiin on lisätty näkyvyysanalyysit Patakorven osalta. Myös liitekoosteessa on Patakorpi huomioitu. Vaihemaakuntakaavassa ei anneta suosituksia asutukseen ja tuulivoimaloiden välisiin etäisyyksiin. Tarkemmat etäisyydet tulee tutkittavaksi kuntakohtaisesti osayleiskaavojen yhteydessä.

Patakorven tuulivoimahankkeen osayleiskaavan suunnittelua ja ympäristövaikutusten arviointia koskevat käynnistämispalaverit on sovittu. Yhteistyötä tullaan jatkamaan osayleiskaavahankkeessa.

Puutermiinalin uusi sijainti on osoitettu vaihemaakuntakaavassa. Väylävirastolla on valmistelussa esiselvitys Ylöjärven raakapuukuormauspaikasta. Valmistelun yhteydessä on noussut esille, että Ahvenusjärven kohdan lisäksi voi olla myös toinen vaihtoehto hieman pohjoisempaan Majajärven kohdalla. Sijainnit ovat maakuntakaavan tarkkuustaso huomioiden suhteellisen lähellä toisiaan. Maakuntakaavassa olisi hyvä huomioida edellä mainitut molemmat vaihtoehdot. Majajärven vaihtoehto on osin Hämeenkyrön puolella. Puutermiinalin siirto on jo huomioitu voimassa olevassa maakuntakaavassa sekä Ylöjärven Ydinkeskustan osayleiskaavan tavoitteissa. Ylöjärven kaupungin tavoitteena keskustassa on pääradan junaseisake Asemantien päässä, nykyisen puutermiinalin sijalla. Kokonaisuutena ja Ylöjärven näkökulmasta tulee puutermiinalin siirtoa edistää kaikin keinoin.

Muita joukkoliikenteen parantamiseen sisältyvää suunnittelua ja selvityksiä on laadittu tai vireillä: Lielähti-Lakiala -kaksoisraiteen yleissuunnitelma ja ympäristövaikutusten arviointi valmistuvat vuoden 2024 aikana. Tampereen kaupunkiseudun ratakapasiteettiselvitys laadittiin talvella 2022–2023 (Väyläviraston julkaisuja 26/2023). Lisäksi valmistaudutaan Lielähti-Ylöjärvi-raitiotien hankesuunnitelmavaiheeseen 2025–2026.

Kansallispuistojen kytkeytyvyyden kehittämisvyöhykkeeksi merkinnän kehittämissuosituksessa on huomioitu kehittäminen laaja-alaisessa yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa.

Ylöjärven kaupunki pitää luonnosvaiheen tapaan vaihemaakuntakaavan merkintöjä ja määräyksiä voimassa olevaa maakuntakaavaa täydentävänä ja perusteltuina. Kokonaisuutena asiakirjat ovat selkiytyneet. Uudet merkinnät perustuvat selvityksiin ja vireillä oleviin hankkeisiin.

Toimivalta:	Hallintosääntö 87 §
Lisätietoja päätöksestä:	kaavoituspäällikkö Esko Hyytinen, p. 044 4314324, etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi
Esittelijä:	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus:	Kaupunginhallitus päättää 1. antaa selosteosan mukaisen lausunnon vaihemaakuntakaavaehdotuksesta ja 2. tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.
Päätös:	Hyväksyttiin. ----- Kaupunkirakennejohtaja, kaavoituspäällikkö ja maankäyttöinsinööri saapuivat kokoukseen puhe- ja läsnäolo-oikeudella tämän asian alussa klo 16.55. ----- Juho Ojares poistui kokouksesta tämän asian aikana klo 16.59.